

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Відділення Музичного мистецтва та фізичної культури
Циклова комісія методики музичної освіти та вокально-хорової
підготовки

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ
МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ (ВИРОБНИЧОЇ).
ПРОБНІ УРОКИ ТА ЗАНЯТТЯ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

для здобувачів освітньо-професійної програми 014.13 Середня
освіта (Музичне мистецтво)

Луцьк, 2023

Методичні рекомендації щодо проведення музично-педагогічної практики (виробничої). Пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти для здобувачів освітньо-професійної програми 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) [Електронне видання]: метод. рекомендації. / Укл. Б. Жорняк, С. Ткачук Луцьк, 2023. 33 с.

У методичних рекомендаціях подано відомості та вимоги щодо проведення музично-педагогічної практики (виробничої). Пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти здобувачами освітньо-професійної програми 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Укладачі:

Б. Жорняк, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри теорії, методики музичної освіти та інструментальної підготовки; викладач циклової комісії методики музичної освіти та вокально-хорової підготовки

С. Ткачук, викладач-методист, викладач методики музичного виховання в закладах освіти.

Рецензенти:

Ірина Регуліч, кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри диригентсько-хорових дисциплін та постановки голосу КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

Анна Зарицька, кандидат педагогічних наук, доцент, голова циклової комісії методики музичної освіти та вокально-хорової підготовки КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Розглянуто на засіданні циклової комісії методики музичної освіти та вокально-хорової підготовки КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (протокол №1 від 08.09.2023 р.)

Друкується за ухвалою Методичної ради КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (протокол № 4 від 16.11.2023 р.)

© Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
МЕТА І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	6
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ.....	9
КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ.....	10
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	13
ПАМ'ЯТКА ПРАКТИКАНТУ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО УРОКУ...	16
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	22
ДОДАТКИ.....	25

ВСТУП

Освіта ХХІ століття набуває культуротворчого спрямування. Ця тенденція охоплює всі основні компоненти художньо-естетичного досвіду особистості; підвищуються вимоги до формування свідомості, світорозуміння, світовідчуття майбутнього педагога, зокрема, учителя музичного мистецтва.

Підготовка спеціалістів музичного мистецтва до професійно-педагогічної діяльності відбувається в стінах фахових педагогічних коледжів та педагогічних закладів вищої освіти

Первинним джерелом формування професійної діяльності є педагогічно спрямований соціокультурний досвід, який і формує професійну компетентність здобувачів освіти на основі загальнопедагогічної та методичної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

Успішному вирішенню цих завдань сприятиме взаємозв'язок теоретичних і практичних освітніх компонентів загальнопедагогічної та методичної підготовки майбутніх фахівців у процесі проходження педагогічної практики.

Програма з виробничої практики зі спеціальності «Середня освіта (Музичне мистецтво)» включає всі вимоги та завдання щодо організації такого виду практики.

Педагогічна практика проводиться в базових закладах загальної середньої освіти міста Луцька, що регламентується наказом обласного управління освіти «Про організацію та проведення педагогічної практики в КЗВО «Луцький педагогічний коледж Волинської обласної ради».

Під час виробничої практики студенти коледжу зобов'язані:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку закладу освіти, розпорядження адміністрації школи, і керівників практики, стежити за дотриманням правил техніки безпеки і охорони праці, бути прикладом ввічливості, організованості, працелюбства;

- виконувати всі види робіт, які передбачені програмою педагогічної практики, добросовісно готуватись до проведення уроків; складати конспекти чи розгорнуті плани уроків, узгоджувати їх з вчителями /керівниками практики від базового закладу/ і затверджувати у методистів коледжу;

- бути присутніми на всіх уроках згідно з розкладом.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Метою ОК «Музично-педагогічна практика (виробнича). Пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти» є вироблення в практикантів професійних умінь і навичок організації освітнього процесу на уроці; формування в студентів особистісної готовності до роботи вчителем музичного мистецтва та вмінь організовувати і проводити освітню роботу з школярами.

Завдання практики:

- формувати у студентів уміння і навички спостереження за освітнім процесом в школі та аналізу його результатів;
- оволодіти методами, прийомами і засобами проведення уроків, а також навичками керівництва творчою діяльністю школярів відповідно до їх вікових та індивідуальних особливостей;
- навчити студентів творчому використанню на практиці знань, отриманих при вивченні музично-теоретичних дисциплін та фахових методик;
- оволодіти вміннями планувати уроки, розробляти конспекти уроків;
- оволодіти вміннями працювати з методичною, нотною літературою, шкільними підручниками та програмами, творчо відбирати матеріал, наочні посібники, відео-презентації до уроків;
- відбирати найбільш ефективні форми, методи і прийоми проведення уроків з урахуванням особливостей фізичного та психічного розвитку учнів;
- дотримуватися в роботі з класом санітарно-гігієнічних норм і вимог;
- розробляти мультимедійні презентації до уроків, виготовляти наочні посібники, дидактичний матеріал;
- здійснювати самоаналіз і самооцінку результатів власної діяльності, а також уміти аналізувати пробні уроки.

ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Протягом VII семестру кожен студент повинен провести 8 пробних уроків у різних класах ЗЗСО.

У процесі проходження практики має відбуватися виконання таких *видів діяльності*:

1. Ознайомлення з організацією освітнього процесу в школі, з роботою досвідчених учителів.
2. Написання конспектів пробних уроків.
3. Проведення пробних уроків.
4. Спостереження та аналіз пробних уроків практикантів підгрупи.
5. Ведення документації практики.
6. Виготовлення наочності, дидактичного матеріалу.
7. Вивчення вікових та індивідуальних особливостей школярів.
8. Індивідуальна робота.

У процесі підготовки до педагогічної практики та її проведення студенти повинні знати:

- структуру і зміст навчального плану та навчальних програм предмету «Музичне мистецтво»;
- структуру і зміст планування учителем музики освітньої роботи з школярами;
- музичний репертуар;
- структуру і зміст різних типів уроків, методику їх підготовки і проведення.

У ході педагогічної практики «Музично-педагогічна практика (виробнича). Пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти» студенти повинні оволодіти такими вміннями:

- планувати уроки, розробляти конспекти уроків;
- працювати з методичною, нотною літературою, шкільними підручниками і програмами, творчо осмислювати матеріал, добирати музичний репертуар до уроків;
- обирати найбільш ефективні форми, методи та прийоми проведення уроків з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів;
- дотримуватися санітарно-гігієнічних норм і правил в класі;

- здійснювати самоаналіз та самооцінку результатів власної діяльності;
- готувати дидактичне обладнання до уроків;
- поглиблювати та закріплювати знання, набуті у ході теоретичної підготовки;
- формувати та розвивати вміння та навички у професійній діяльності;
- вивчати сучасний стан освітньої роботи в закладах загальної середньої освіти, надавати посильну допомогу в роботі зі школярами;
- вивчати передовий педагогічний досвід;
- формувати педагогічні інтереси, нахили, розвивати творчий підхід до педагогічної діяльності.
- застосовувати знання та уміння, набуті під час вивчення методик та освітніх компонентів психолого-педагогічного циклу в професійній діяльності;
- закріплювати, поглиблювати та збагачувати психолого-педагогічні та спеціальні знання з різних освітніх компонентів, уміти їх використовувати при розв'язанні конкретних педагогічних завдань;
- формувати навички організації виховної роботи з дітьми, спираючись на знання з психології, педагогіки та фізіології, враховуючи індивідуальні особливості школярів;
- уміти проводити уроки із застосуванням активних та інтерактивних методів навчання і виховання;
- виконувати функції хормейстера в учнівських колективах, проводити індивідуальну роботу з учнями;
- виховувати стійкий інтерес до професії учителя музичного мистецтва, потребу в педагогічній самоосвіті;
- застосовувати творчий підхід до педагогічної діяльності;
- ознайомлюватись із сучасним станом освітньої роботи в закладах загальної середньої освіти.

Здобувачі освіти повинні оволодіти системою професійних умінь у процесі проведення навчальної та дослідницької роботи, як от:

- **проектно-прогностичні:** уміння прогнозувати розвиток і виховання школяра, результати певних педагогічних впливів; уміння ставити цілі і формувати завдання педагогічної діяльності;

уміння планувати і складати плани роботи з учнями, батьками, співпрацювати з колегами та ін.;

- **організаційні:** уміння організовувати різноманітні види діяльності з школярами; уміння впорядковувати робоче місце тощо.

- **методичні:** володіння методами і прийомами роботи з учнями, уміння здійснювати індивідуальний підхід, розвивати творчі здібності, активізувати пізнавальну діяльність;

- **діагностичні:** уміння вивчати особистість учня, умови і засоби педагогічного процесу, педагогічну документацію; уміння аналізувати діяльність учнів і колег-вчителів, продукти діяльності, уміння розробляти і використовувати методи науково-педагогічних досліджень тощо;

- **захисні:** уміння створювати сприятливі умови для здорового способу життя, створювати позитивний емоційний клімат, охороняти нервову систему учнів тощо;

- **комунікативні:** уміння цілеспрямовано організовувати спілкування і керувати ним; уміння публічно виступати перед педагогічним колективом, батьками, учнями; уміння вирішувати конфліктні ситуації, керувати своєю поведінкою і настроєм, чітко і переконливо висловлювати свої думки;

- **дослідницькі:** уміння створювати персоніфікований план розвитку, навчання і виховання; уміння вивчати і узагальнювати передовий педагогічний досвід; володіння педагогічною рефлексією;

- **корекційні:** уміння вести корекційну роботу з учнями;

- **прикладні:** уміння естетично та грамотно виготовляти дидактичні матеріали, використовувати інформаційні технології.

Зміст і послідовність музично-педагогічної практики (виробничої), пробних уроків та занять в закладах загальної середньої освіти визначається робочою програмою з ОК – основним навчально-методичним документом.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Практика «Музично-педагогічна практика (виробнича). Пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти» проводиться на IV курсі у VII семестрі без відриву від теоретичного навчання. Студенти перебувають на практиці протягом дня. В дні практики у розклад навчальних занять (теоретичне навчання) заняття не вносяться.

Пробні уроки в ЗЗСО студенти проводять після вивчення та засвоєння освітнього компоненту «Методика музичного виховання».

Для оптимальної організації практики студенти кожної академічної групи об'єднуються у мікрогрупи по 6-7 осіб. Відповідно до розкладу уроків шкіл складається графік проведення пробних уроків студентів, у якому зазначається дата, клас, номер уроку та прізвище практиканта. Тему уроку студент погоджує з вчителем за 1-2 тижні до його проведення. Консультацію практикант одержує спочатку в методиста з педагогічної практики, викладача основного інструменту, диригування, постановки голосу, а після цього у вчителя музики. На консультацію практикант приходиться з тезами майбутнього уроку, обов'язково відвідавши попередньо урок у вчителя. Після консультацій підбирає музичний репертуар та складає конспект уроку. Конспект уроку узгоджує та підписує спочатку вчитель школи, а потім керівник практики від коледжу.

Після проведення кожного пробного уроку вчителем і керівником практики від коледжу виставляється в облік успішності спільна оцінка (у разі наявності розбіжностей у оцінюванні – домінує оцінка методиста від коледжу).

Без затверджених конспектів пробних уроків студенти до практики не допускаються. Переглянуті уроки у вчителя музики та студентів мікрогрупи обов'язково аналізуються. За аналіз переглянутих уроків студенту виставляється оцінка.

По закінченню педагогічної практики «Музично-педагогічна практика (виробнича). Пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти» студенти подають таку звітну документацію:

1. Облік успішності (Додаток 1).
2. Звіт про проходження педагогічної практики (Додаток 2).
3. Конспекти уроків (Додаток 3).

КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Робота з практичної підготовки здобувачів освіти до педагогічної практики знаходиться в компетенції заступника директора з навчально-виробничої роботи, завідувача відділення музичного мистецтва та фізичної культури, керівника практики, учителя музичного мистецтва закладу загальної середньої освіти, які визначають бази практики, складають річний план практичної підготовки, розробляють розклади пробних уроків, здійснюють розподіл практикантів на практику, складають тарифікаційне навантаження викладачів з педагогічної практики, визначають методистів коледжу, які здійснюють керівництво практичною підготовкою в освітніх установах /базах/ практики від коледжу, організовують та проводять інструктивні наради методистів та вчителів; здійснюють методичне керівництво та контроль за практичною підготовкою.

ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА З НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОЇ РОБОТИ

- добирає, узгоджуючи з органами управління освітою, бази практики;
- забезпечує загальне керівництво і здійснює контроль за проведенням педагогічної практики;
- проводить наради з питань організації і проведення практики, обговорення її результатів з методистами, керівниками базових освітніх установ;
 - складає графіки проведення пробних уроків;
 - затверджує річний план практики;
 - розглядає та затверджує всю вихідну документацію та звіти здобувачів освіти з практики.

ЗАВІДУВАЧ ВІДДІЛЕННЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

- налагоджує співпрацю циклових комісій, освітніх установ з питань організації практичної підготовки студентів;
- здійснює методичне керівництво і контроль за діяльністю всіх осіб, що беруть участь в організації та проведенні педагогічної практики;

- контролює роботу методистів;
- контролює своєчасне оформлення документації педпрактики (план, відомості, тарифікації тощо);
- разом з викладачами проводить підсумкові конференції за результатами практики;
- бере участь у виставленні оцінок за практику;
- узагальнює досвід практики, вносить пропозиції щодо її вдосконалення.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечують усі циклові комісії відділення музичного мистецтва та фізичної культури коледжу. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює керівник практики. До керівництва практики студентів залучаються викладачі усіх циклових комісій відділення музичного мистецтва та фізичної культури.

КЕРІВНИК ПРАКТИКИ

- проводить розподіл студентів-практикантів за базами практики; разом із керівником закладу загальної середньої освіти, на базі якого проходить практика, відповідає за розподіл студентів за класами та готує необхідні матеріали для відповідного розпорядження заступника директора з навчально-виробничої роботи;
- бере участь в організації і проведенні настановчої конференцій з практики: надає необхідні рекомендації щодо проходження практики, проводить інструктаж з техніки безпеки і охорони праці, повідомляє про порядок звітності студентів про проходження практики;
- забезпечує належний рівень проведення педагогічної практики згідно з програмою, перебуваючи у тісному контакті з викладачами відповідних циклових комісій та керівниками баз практики;
- контролює умови праці та проведення з ними на місці проходження практики обов'язкових інструктажів з охорони праці й техніки безпеки;
- контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку базового закладу освіти, організовує облік відвідування бази практики студентами;

- відвідує уроки, які проводить студент-практикант, аналізує, оцінює їх, надає методичну допомогу;
- бере участь в організації і проведенні підсумкової конференції з практики, підведенні підсумків практики та оцінюванні її результатів; обговорює питання результатів практики на засіданнях циклових комісій.

УЧИТЕЛЬ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

- знайомить студентів з планами своєї роботи, проводить показові уроки, інші види діяльності;
- знайомить студентів з особливостями учнів свого класу;
- разом із керівником педпрактики уточнює зміст роботи кожного студента, узгоджує графік проведення уроків;
- консультує студентів з поточних питань, допомагає попередити можливі помилки, присутній під час практичної діяльності студентів, аналізує результати роботи;
- залучає студентів до оснащення педагогічного процесу наочними посібниками; допомагає скласти характеристику і дати оцінку сформованим умінням студентів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№	Критерії оцінювання практики	Зміст критеріїв
1	Підготовка до проведення уроку	<p>Спостереження попереднього уроку, проведеного вчителем.</p> <p>Самостійний пошук та підбір методичних матеріалів.</p> <p>Виготовлення наочності, створення (підбір) електронних засобів навчального призначення.</p> <p>Структурування плану уроку, написання конспекту.</p> <p>Отримання консультації вчителя.</p> <p>Отримання консультації методиста.</p>
2	Проведення уроку	<p>Реалізація поставленої мети, завдань.</p> <p>Раціональність обраної структури для реалізації завдань уроку (доцільність опитування, вивчення нового матеріалу, закріплення, логічний перехід між етапами уроку).</p> <p>Ефективність підібраних форм і методів.</p> <p>Психологічна атмосфера на уроці, спілкування з учнями.</p> <p>Раціональність використання часу на уроці.</p>
3	Обговорення та аналіз уроку	<p>Володіння педагогічною термінологією.</p> <p>Вміння визначати позитивні сторони.</p> <p>Вміння знаходити помилки, недоліки та обґрунтовувати їх.</p> <p>Вміння формулювати висновки.</p>

Визначення рівня якості педагогічної діяльності студента на початку та в кінці практики:

Емпіричний. Вирішує педагогічні задачі і ситуації шляхом спроб і помилок. Отримані знання майже не використовує в роботі. Недостатньо використовує методичну літературу, не відтворює

взірець педагога. Випадково, стихійно підібрані методи і прийоми часто призводять до методичних помилок. Не завжди досягається мета роботи. Із значними труднощами та помилками розробляє конспекти уроків.

Репродуктивний. Широко використовує в роботі готові конспекти уроків і розробки. Відчуває значні труднощі при виконанні творчих завдань. Потребує постійної допомоги. Вибір методів переважно буває неправильним або малоефективним. Може добиватися хороших результатів, працюючи за зразком, копіюючи методи і прийоми інших педагогів. З труднощами пристосовується до нових, раптово змінених умов.

Репродуктивно-творчий. У педагогічній роботі користується розробками, але з готових матеріалів комбінує новий варіант уроку. Адаптує їх до визначеного віку і частково до індивідуальних особливостей конкретної групи школярів. При вирішенні нестандартних ситуацій здатний знайти ефективний вихід, переважно використовуючи метод аналогії. Здебільшого строго слідує методичним рекомендаціям і отриманим знанням, як наслідок – творчість переважно виражена незначною новизною у методах та прийомах, робота будується за відпрацьованими стереотипами із внесенням незначних змін.

Творчо-репродуктивний. Творчо опрацьовує готові розробки з врахуванням віку та індивідуальних особливостей конкретного класу, окремих учнів, певних умов і програмових завдань.

Трансформує чужий педагогічний досвід у відповідності зі своїми особливостями. Виявляє прагнення до пошуку нових оригінальних і нестандартних форм, методів, прийомів і засобів педагогічної діяльності. Здатний із незначною допомогою розробляти нову ідею, провести нестандартний урок, організувати певний вид діяльності. Може знаходити правильний вихід зі складної ситуації.

Творчий. Тісний зв'язок теоретичних знань з великим творчим потенціалом. Здатний самостійно розробити нову ідею, серію оригінальних, методично ефективних за результатами уроків та інших видів діяльності. Добре вдаються імпровізації. Легко і швидко знаходить правильні рішення нестандартних педагогічних ситуацій. Здатний розробити нові методи, прийоми тощо. У відповідності з вимогами дня, використовуючи рівень розвитку

школярів, постійно прагне до творчого пошуку, досягнення професіоналізму. Добре розвинута педагогічна рефлексія. Володіє яскраво вираженим стилем педагогічної діяльності.

ПАМ'ЯТКА ПРАКТИКАНТУ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО УРОКУ
Структура продуктивного уроку музичного
мистецтва (1 – 8 класи)

Дидактична структура уроку	Види музичної діяльності	Структурні компоненти уроку
1.Організаційний момент	Слухання музики	1. Вхід до класу під музику. Музичне вітання.
2.Мотивація учіння		2. Мета цього етапу – сфокусувати увагу учнів, викликати інтерес до уроку, мотивувати пізнавальну діяльність учнів. Прийоми навчання: обговорення музики, під яку учні заходили до класу; у початкових класах можливо використати такий прийом, як поява гостя уроку (людина, тварина, казковий герой у вигляді малюнка, учні в масках); обговорення малюнка чи фото; постановка цікавого питання за темою уроку, цитата, коротка жвава історія, розминка тощо. Займає не більше 5 % часу уроку (2- 2,5 хв.). Учень: розмірковує, усвідомлює, перелічує, виділяє головне.
3.Оголошення теми та мети уроку, очікуваних навчальних результатів.		3.Завдання вчителя – забезпечити розуміння учнями змісту їхньої діяльності, тобто того, що вони повинні досягти в результаті уроку і що від них очікує вчитель. При цьому

		<p>доцільно залучити до визначення очікуваних результатів кількох учнів (приблизно до 5 % часу уроку). Для того, щоб розпочати з учнями спільний процес навчання, потрібно: назвати тему уроку або запропонувати учням прочитати її, якщо вона написана на дошці.</p> <p>Якщо назва теми містить нові для учнів слова або проблемні завдання, звернути на це увагу учнів.</p> <p>Нагадати учням, що наприкінці уроку буде перевірено, яких вони досягли результатів; пояснити учням, в який спосіб оцінюватимуться їхні досягнення в балах.</p> <p>Учень: проектує самостійну діяльність з опанування новими знаннями, формулює очікувані власні результати.</p>
<p>4.Перевірка, оцінювання і корекція засвоєних знань, умінь, навичок, учнів</p>	<p>Виконання музики: спів</p>	<p>4.Мета – дати учням достатньо інформації для того, щоб на її основі можна було виконувати практичні завдання. Це може бути:</p> <p>стисле пояснення (3-5 хв.); читання тексту параграфа підручника; бесіда та слухання музики; розспівування; робота над вокально-хоровою вправою; робота над поспівкою; розучування та виконання пісні.</p> <p>Будувати освітній процес потрібно таким чином, щоб</p>

		<p>основні поняття учні опрацьовували, поступово поглиблюючи їх зміст. На час опрацювання окремого питання витрачається не більш 5-10 хв. Загалом на опанування новою для учнів інформацією відводиться близько 20 % часу.</p> <p>Учень: Оцінює результати і досягнення у своїй роботі; поширює і розвиває інтерес до навчання; визначає ступінь впливу певних знань на особистісні позитивні зміни. Дотримується правил фразування і дихання, ансамблевого виконання музичних творів; втілює емоційно - образний зміст музичного твору у процесі його виконання; висловлює судження про художньо-образну палітру різних жанрів пісень та їх зміст; сприймає та виконує музичні твори; емоційно реагує, згадує, впізнає, узагальнює.</p>
<p>5.Сприймання та осмислення, узагальнення та систематизація учнями нових знань</p>	<p>Музична творчість. Виконання музики: музикування; рухи під музику.</p>	<p><i>5.Інтерактивні та інші активні вправи</i> – центральна частина заняття. Мета – навчальні досягнення учнів відповідно до очікуваних результатів уроку. Ця частина уроку займає, як правило, близько 50 % його часу.</p> <p>Учень: бере участь у постановці нового навчального завдання, у розв'язанні</p>

		<p>проблеми. Планує власну навчальну діяльність, вибирає спосіб фіксації нового матеріалу. Намагається з учителем та іншими учнями вести діалог: імпровізує прості мелодичні звороти, ритмічний супровід до пісень; грає на елементарних музичних інструментах; виконує рухи під музику (танці, пластичне інтонування, диригування, інсценізація, гра); виконує музичні, живописні та музично-літературні творчі завдання.</p>
	<p>Теоретичне вивчення музики.</p>	<p>Музична грамота як необхідна складова структурних компонентів в канві уроку. Учень: розпізнає основні засоби виразності, музичні жанри та їх особливості; порівнює різні жанри та образну мову різних видів мистецтв; інтерпретує зміст прослуханих та виконаних музичних творів; висловлює судження про специфіку інтонаційно-образної мови музики у порівнянні з іншими видами мистецтв; аргументує власне емоційно-ціннісне ставлення до музичних творів у процесі їх інтерпретації, використовуючи відповідну термінологію; самостійно застосовує набутті знання, уміння та здібності в музичній діяльності.</p>

<p>6. Підбиття підсумків, оцінювання результатів уроку, повідомлення домашнього завдання</p>		<p>6. Мета – рефлексія, усвідомлення того, що було зроблено на уроці; чи досягнуто поставленої мети; як можна застосувати отримані на уроці знання. Підбиття підсумків уроку бажано проводити у формі запитань для учнів. Крім запитань, передбачених підручником, учням можна запропонувати запитання: що нового дізналися на уроці, яких навичок набули, де їх можна застосувати.</p> <p>Крім того, можна поставити запитання: що було найбільш вдалим, що сподобалося, що потрібно змінити вчителю у майбутньому у ході проведення уроку. Важливо, щоб самі учні змогли сформулювати відповіді на всі ці запитання.</p> <p>Учень: самостійно визначає продуктивність власної діяльності: практичність отриманих знань, доступність нової інформації для сприйняття; якість і результативність власного просування до успіху; аналіз очікуваних результатів та реалізації себе в пізнанні. Самостійно або спільно з іншими учнями оцінює результати своєї діяльності. Виявляє готовність до використання набутих знань у процесі творчої самореалізації.</p>
--	--	---

ЗАВДАННЯ СТУДЕНТАМ НА ПРАКТИКУ

1. Ознайомитись із календарно-тематичним плануванням навально-виховної роботи вчителя.
2. Розробити і виготовити наочні посібники, дидактичний матеріал до уроків.
3. Оформити конспекти пробних уроків.
4. Проаналізувати переглянуті уроки.
5. Оформити щоденник з педагогічної практики «Музично-педагогічна практика (виробнича). Пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти».
6. Оформити обов'язкову звітну документацію з педагогічної практики за схемами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Грозан С. В. Проблеми реалізації компетентнісного підходу в професійній підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Наукові записки*. Київ, 2018. Вип. 163. С. 147 – 151.
2. Державний стандарт початкової освіти від 21.02.2018 р. № 87 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
3. Дікун І. А. Практична підготовка майбутнього вчителя музики у дискурсі його професійного та особистісного становлення. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2017. Вип 1 (5). С. 64 – 67.
4. Жорняк Б. Є. Професійно-педагогічні компетенції в системі фахової підготовки студентів педагогічного коледжу. *Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Національна освіта в стратегіях соціокультурного вибору: теорія, методологія, практика» 14 квітня 2016 р.* Луцьк, 2016. С. 367-372.
5. Закон України «Про освіту» від 19.01.2019 р. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
6. Калініченко О. В., Аристова Л. С. Мистецтво. Підручник для 1 класу. Київ: Освіта, 2018. 128с.
7. Калініченко О. В., Аристова Л. С. Мистецтво. Підручник для 2 класу. Київ: Освіта, 2019. 116с.
8. Комар О.А., Лобановська О.М., Лаптева Л.Ф. Проводимо інтегровані уроки. *Початкова школа*. 2004. №1. с. 16 – 18.
9. Комаровська О. А. Мистецькі досягнення учнів: що і як оцінюємо. *Мистецтво та освіта наук.-метод.журнал*. 2018. № 4 (90). С. 2-6.
10. Кондратова Л. Г. Мистецтво. Підручник для 1 класу Навчальна книга. Тернопіль: Богдан, 2018 .144с.
11. Кондратова Л. Г. Мистецтво. Підручник для 2 класу Навчальна книга. Тернопіль: Богдан, 2019 .144с.
12. Кондратова Л. Г. Мистецтво. Підручник для 3 класу Навчальна книга. Тернопіль: Богдан, 2018 .144с.

13. Масол Л. М., Гайдамака О. В., Колотило О. М. Мистецтво. Підручник для 2 класу. Київ: Генеза, 2019. 114с.
14. Лобова О.В. Мистецтво. Підручник для 1 класу. Київ: Школяр, 2019. 144с.
15. Лобова О.В. Мистецтво. Підручник для 2 класу. Київ: Школяр, 2019. 144с.
16. Масол Л. М., Гайдамака О. В., Колотило О. М. Мистецтво. Підручник для 1 класу. Київ: Генеза. 2019. 114с.
17. Концептуальні засади реформування середньої школи (Концепція «Нова українська школа») [Електронний ресурс]. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
18. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red. N. M. Bibik. Київ: Літера ЛТД. 2018. 160 с.
19. Концепція Нової української школи. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua>

Допоміжна

1. Методичні рекомендації до проведення педагогічної практики студентів напряму підготовки 5.01010201 «Початкова освіта» / Упорядники Л.М. Прокопів, С.Ю. Довбенко, О.М. Сидорук; відповідальний за випуск Ю.М. Москаленко, Івано-Франківський коледж ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2015. 224 с.
2. Методичні рекомендації до проведення практики і «Пробні уроки і заняття в школі» та переддипломної практики» Коломийського педагогічного коледжу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Автор. колектив. Київ: КПКПУ, 2008. 54 с.
3. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти. URL: <https://bros.licey.org.ua/kriterii-ocinjuvannya-09-23-38-03-11-2020/>
4. Порядок проходження виробничої практики студентами та учнями. URL: <http://surl.li/htypm>
5. Рекомендації про проведення практики студентів вищих навчальних закладів (розроблено на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2012 р. № 970 «Про

затвердження плану першочергових заходів з виконання Державної програми розвитку внутрішнього виробництва»)//
ifk.pu.if.ua/sites/default/files/recom_IZO

12. Сірант Н.П. Методичні рекомендації до проходження педагогічної практики: навчально-методичний посібник. Львів, 2013. 116 с.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ОБЛІК УСПІШНОСТІ

з ОК Музично-педагогічна практика (виробнича).

Пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти
студента (студентки) 4 ММ

014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

База практики: _____

(Повна назва закладу загальної середньої освіти)

Терміни проходження студентом практики: з _____ по _____

№	Дата	Клас	№ уроку за розкладом	Тема уроку	Оцінка
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
<i>Ведення документації</i>					

Підсумкова оцінка за практику _____

Керівник практики від коледжу _____ (_____) (підпис) (ініціали, прізвище)

Директор ЗЗСО _____

(підпис, ініціали та прізвище)

(Печатка навчального закладу)

“ ____ ” _____ 20__ р.

ЗВІТ
про проходження педагогічної практики
на базі ЗЗСО _____

студентом (студенткою) 4 ММ
014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)
КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

(Прізвище, ім'я, по батькові)

Терміни проходження практики

VII семестр з _____ по _____

Кількість проведених уроків на оцінку «відмінно» _____

«добре» _____

«задовільно» _____

«незадовільно» _____

Опис роботи _____

Сформовані вміння _____

Труднощі _____

Висновки і пропозиції _____

Студент

(підпис) (ініціали, прізвище)

Ознайомлені:

Керівник практики від коледжу

(підпис) (ініціали, прізвище)

Директор ЗЗСО

(повна назва)
МП

(підпис) (ініціали, прізвище)
“ ” _____ 20__ р.

Зразок оформлення конспекту уроку

1 аркуш

ПЛАН-КОНСПЕКТ

уроку музичного мистецтва, проведеного в ____ класі ЗЗСО №__
студенткою/м 4 ММ.

відділення Музичного мистецтва та фізичної культури

Прізвище, ім'я, по-батькові

Дата _____

2 аркуш

Консультацію отримала/в

Від вчителя музичного

Мистецтва _____ (прізвище, підпис)

Методиста _____ (прізвище, підпис)

Викладача основного інструмента _____ (прізвище, підпис)

Викладача постановки голосу _____ (прізвище, підпис)

Викладача диригування _____ (прізвище, підпис)

До заняття допускають:

Вчитель музики _____ (прізвище, підпис)

Методист _____ (прізвище, підпис)

Оцінка:

3 аркуш

Тема уроку:

Вид уроку:

Мета уроку:

Обладнання:

4 аркуш

Хід уроку

Анкета за підсумками практики

1. Які труднощі виникли у процесі практики? Що є їх причиною?
2. В чому Ви вбачаєте позитивний вплив практики?
4. У чому Ви вбачаєте недоліки практики?
 - а) у плані практики;
 - б) у короткому проміжку часу, відведеному для практики;
 - в) у керівництві практикою зі сторони методиста;
 - г) у керівництві зі сторони працівників закладу;
 - г) інше (напишіть).
5. Чи задоволені Ви практикою?
 - а) абсолютно;
 - б) швидше задоволений (на), ніж ні;
 - в) не задоволений ;
 - г) не можу відповісти.
6. Чи готові Ви працювати в якості учителя музичного мистецтва в школі?
7. Ваші пропозиції щодо вдосконалення практики.

Анкета

виявлення особливостей формування професійної компетенції у майбутніх учителів музичного мистецтва (заповнюється методистом з практики)

Чи необхідно цілеспрямовано формувати професійну компетенцію у майбутніх учителів музичного мистецтва? Чому?

За допомогою яких методів Ви формуйте професійну компетенцію у майбутніх учителів музичного мистецтва?

Вкажіть основні шляхи формування професійної компетенції у майбутніх учителів музичного мистецтва?

Вкажіть, яку цілеспрямовану роботу Ви здійснюєте щодо формування професійної компетенції у майбутніх учителів музичного мистецтва?

Назвіть, які труднощі виникають у Вашій роботі при формуванні професійної компетенції у майбутніх учителів музичного мистецтва?

Анкета «Професійне самовиховання»

Оцініть, будь ласка, ступінь вираженості умінь професійного самовиховання і самовдосконалення для Вас особисто по п'ятибальній системі:

5 – уміння сильно виражене;

4 – достатньо сформовано;

3 – має місце;

2 – сформовано мінімально;

1 – відсутнє зовсім.

№	Уміння професійного самовиховання і самовдосконалення	Оцінка
Володіння методами пізнання самого себе		
1.1.	Можу детально розібратися в самому собі	
1.2.	Можу об'єктивно оцінити свій психічний і фізичний стан	
1.3.	Можу детально розібратися в самому собі	
Володіння методами самоконтролю		
2.1.	Можу визначити самопочуття по пульсу	
2.2.	Можу оцінити артеріальний тиск	
2.3.	Можу контролювати масу тіла	
2.4.	Веду щоденник спостереження	
2.5.	Веду щоденник професійного зростання	
Самовиховання психофізичного стану		
3.1	Контролюю свій емоційний стан	
3.2.	Дотримуюсь режиму дня, праці і відпочинку	
3.3.	Достатньо висипаюся	
3.4.	Володію методами емоційною і вольовою саморегуляції	
3.5.	Роблю заходи для поліпшення свого фізичного стану	
3.6.	Здійснюю контроль за своїм психічним станом	

Самовиховання професійних умінь		
4.1.	Умію володіти словом, мовою	
4.2.	Умію користуватися наочними засобами	
4.3.	Умію розвивати музичні здібності (у єдності всіх компонентів, що їх складають)	
Самовиховання комунікативних умінь		
5.1.	Підвищую комунікативні якості	
5.2.	Треную навички в спілкуванні	
5.3.	Умію легко долати зайву соромливість в спілкуванні	
5.4.	Можу налагодити відносини	
5.5.	Умію уважно вислуховувати співрозмовника	
Самовиховання умінь пізнавальної діяльності		
6.1.	Орієнтуюся в змісті навчання і виховання	
6.2.	Умію логічно обробити текст, скласти схему, план	
Самовиховання інтелектуальних умінь		
7.1.	Треную регулярно увагу, увагу, мислення, пам'ять	
7.2.	Умію вийти із скрутного положення, використовуючи кмітливість і винахідливість	
7.3.	Маю навички пізнавальної активності	
7.4.	Умію оцінити гнучкість і логічність свого мислення	
Самовиховання організаторських умінь		
8.1.	Здатний керувати діями інших	
8.2.	Умію розподілити роботу серед учнів	
8.3.	Можу проявити вимогливість	
8.4.	Здатний(а) викликати інтерес до справи	
8.5.	Можу об'єктивно оцінити результати робіт	
8.6.	Володію такими методами як самоінструкція, самонаказ, самоконтроль	
Навички самовиховання і самовдосконалення		
9.1.	Самокритичний (здатність бачити у себе і плюси, і мінуси)	
9.2.	Здатний до самовиховання та самовдосконалення	

9.3.	Володію методами самовиховання та самовдосконалення	
9.4.	Постійно займаюсь самовихованням та самовдосконаленням	
9.5.	Використовую спеціальну додаткову літературу для професійної діяльності	
Перспективи професійного зростання		
10.1.	Здобування другої вищої освіти	
10.2.	Продовження навчання (бакалаврат, магістратура, аспірантура)	
10.3.	Самоосвіта в майбутній професії	
10.4.	Досягнення успіху на керівній посаді	
10.5.	Здобування додаткової освіти	

Дякуємо Вам за допомогу в роботі!

**Анкета
експертної оцінки професійно-педагогічних здібностей
майбутніх учителів
музичного мистецтва**

Анкета спрямована на визначення педагогічних умінь і здібностей
викладача:

дидактичних, академічних, перцептивних, мовних,
організаторських, авторитарних,
комунікативних, прогностичних, когнітивних, рефлексивних.

Інструкція: Оцініть вміння і здібності викладача за 5-бальною шкалою, де 5 – уміння або здібності виявляються у 100 % випадків, 3 – виявляються в половині випадків, 1 – уміння або здатність відсутня.

№	Уміння і здібності	Оцінка
1	Здатний самостійно підбирати навчальний матеріал, визначати оптимальні засоби і ефективні методи навчання.	
2	Володіє своїм настроєм.	
3	Уміє вести дискусію на занятті, створювати зв'язок кожного виступу із загальним руслом	

	міркувань, підводити підсумки.	
4	Уміє цікаво і зрозуміло для учнів викладати матеріал.	
5	Уміє відкрито виражати свою позицію так, що при цьому не знижується самоповага учнів.	
6	Проявляє теплоту і доброзичливість в спілкуванні зі всіма учнями.	
7	Здатний по-різному висловлювати, доступним чином пояснювати один і той же учбовий матеріал з тим, щоб забезпечити його розуміння і засвоєння всіма учнями	
8	Визнає і бачить досягнення кожного, а особливо слабого учня	
9	Здатний будувати навчання з урахуванням індивідуальності учнів, забезпечуючи швидке і глибоке засвоєння ними знань, умінь і навичок	
10	Відчуває зміни в настрої групи, уміє управляти ними.	
11	Володіє багатого і виразною мовою	
12	Уміє створювати умови для свободи виразу позицій, у тому числі і критики.	
13	Об'єктивний в своїх оцінках	
14	Уміє гармонійно поєднувати жести, міміку, інтонацію із змістом мови.	
15	Уміє поставити себе на місце учня, поглянути на проблему його очима.	
16	Добре знає предмет	
17	Здатний бачити й відчувати, чи розуміє учень матеріал, що вивчається, встановлювати ступінь і характер такого розуміння	
18	Доступно подає учбовий матеріал	
19	Здатний до безпосереднього емоційно-вольового впливу на учнів і уміння на цій основі добиватися у них авторитету.	
20	Здатний організувати учнівський колектив, згуртувати його, надихнути на вирішення важливих завдань	

21	Уважний до проблем учнів	
22	Здатний формувати у учнів потрібну мотивацію і структуру учбової діяльності	
23	Уміє безконфліктно вирішувати учбові проблеми	
24	Здатний ясно і чітко виражати свої думки, відчуття за допомогою мови	
25	Уміє знайти правильний підхід до учнів, встановити з ними доцільні, з педагогічної точки зору, взаємовідношення	
26	Розвиває самостійність в учнів у всіх видах діяльності	
27	Поєднує пошану до учня і вимогливість до нього	

Дякуємо Вам за допомогу в роботі!